

Hoe bouw je goedkoop een waterpomp?

07-07-2009

Auteur: Sarah Haaij
Bron: OneWorld

Veel ontwikkelingswerkers die over de wereld uitzwermen, hebben nog nooit een band verwisseld of een waterpomp geïnstalleerd. Geen nood de techneuten van de Universiteit Twente bieden uitkomst. Hun recept voor een waterpomp: twee pvc-buizen, twee knikkers en een oude autoband.

Voor aanstormende hulpverleners organiseert de Universiteit Twente jaarlijks de T-week; een technische cursusweek voor beginnende maar ook meer ervaren ontwikkelingswerkers. In vijf dagen kun je hier je idealen en vakkennis laten aanvullen met onmisbare elementaire technieken. Houtbewerking, metselen, watervoorziening, metaalbewerking en autotechnieken, het komt allemaal aan bod.

Het initiatief van de T-week komt van de WOT, de Enschedese Werkgroep OntwikkelingsTechnieken. De creatieve vrijwilligers van deze club zetten hun technische kennis in voor energie en waterprojecten in ontwikkelingslanden. Op het clubterrein, dat tevens als camping voor de cursisten dient, vind je dan ook kleurrijke windmolens en waterpompen, allemaal goedkoop produceerbaar en makkelijk te onderhouden. Volgens Rick Hogeboom, medeorganisator van de T-week, zijn veel eenvoudige principes niet bekend "Tijdens deze week komen de cursisten met basale technieken in aanraking en leren ze bijvoorbeeld zelf een simpele maar effectieve waterpomp te bouwen."

Eenvoudig gereedschap

De lessen zijn vooral gericht op de zelfredzaamheid van de cursist. Bij autotechnieken is er naast twee uur theorie dan ook veel aandacht voor de praktijk. Onder het toezien van docenten van het ROC, die zich belangeloos inzetten, gaan de deelnemers enthousiast aan de slag met banden verwisselen, zekeringen zetten, olie controleren en gaten dichten. Het gereedschap is eenvoudig, net zoals in veel ontwikkelingslanden. Iets nodig om je krik op te zetten? Gebruik maar een steen. En als je autoband niet terugglijdt op de velg, doet een beetje vaseline of bodylotion wonderen.

Kerrievoeder in de radiator

De 31-jarige cursiste Anneke Snoek, die sinds 2005 werkzaam is als tropenarts in Zimbabwe, is bekend met het idee van technische improvisatie. "Toen de auto van het ziekenhuis een gaatje in de radiator had, hebben we er op aanraden van een Zimbabweaan wat kerrievoeder in gegooit, en het werkte!". Toch is ze blij met deze cursus, "hier leer je hoe het echt moet en wat je kunt doen als het fout gaat, bijvoorbeeld bij kortsluiting in je startkabels". Ook Adil El-Hamdi, student civiele techniek is tevreden over de cursus, "Op mijn technische opleiding zit ik alleen maar met mijn neus in de boeken, hier krijg ik te maken met de praktijk."

Creatieve insteek

Met een creatieve insteek hoeft deze praktijk ook helemaal niet ingewikkeld te zijn. Twee pvc-buizen, twee knikkers en een oude autoband, dat is alles wat de techneuten van de WOT nodig hebben om een waterpompje te bouwen.

Anneke en Adil krijgen uitleg onder de motorkap.
Foto: Sarah Haaij

Eenvoudige touwpomp op het WOT-terrein. Foto Sarah Haaij.

"Wij zetten ons juist in voor de productie van slimme, goedkope en vooral ook repareerbare technieken, aldus Mark Westra. Volgens dit actieve WOT-lid is 50 procent van de robuuste 'traditionele' hulpwaterpompen stuk en is er vaak niemand te vinden die het zware reparatiewerk van deze bakbeesten op zich wil nemen. Een knikker- of touwpomp houdt het water schoon en is dankzij het eenvoudige principe door iedereen te repareren.

De T-week wordt jaarlijks gehouden meestal aan het begin van de zomer. Ontwikkelaars die voor die tijd toch 'op locatie' tegen technische problemen aanlopen, kunnen zich richten tot de online vraag- en antwoordservice van de WOT. De vrijwilligers helpen dan bij het vinden van een effectieve oplossing.